

Stk. 6. Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal foretage indberetning til tilsynsmyndigheden, når kommunalbestyrelsen får kendskab til et ulovligt forhold, som ikke omfattes af stk. 3.

Stk. 8. Miljøministeren kan fastsætte regler for udøvelsen af tilsynsvirksomheden.

§ 74. Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden, jf. § 73, kan for ejerens regning lade et påbud om at berigtige et ulovligt forhold tinglyse på ejendommen. Når forholdet er berigtiget, skal myndigheden lade påbudet aflyse fra tingbogen.

Stk. 3. Når et ved dom meddelt påbud om at berigtige et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, og inddrivelse af tvangsbøder ikke kan antages at føre til, at påbudet efterkommes, kan tilsynsmyndigheden foretage det nødvendige til forholdets berigtigelse på den forpligtedes regning.

Stk. 4. Såfremt et ulovligt forhold frembyder fare for opretholdelsen af tilstanden af et område eller for dyr og planter, der er beskyttet i medfør af loven, og et påbud om at berigtige forholdet ikke efterkommes rettidigt, kan tilsynsmyndigheden umiddelbart lade det nødvendige arbejde udføre på den forpligtedes regning. Politiet yder nødvendig bistand hertil.

§ 75. Miljøministeren kan lade fortidsminder istandsætte, hvis det ikke medfører udgift for ejeren og brugeren af ejendommen, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Beskadiges, ændres eller flyttes et fortidsminde, kan miljøministeren påbyde ejeren og brugeren at genoprette den hidtidige tilstand samt at foretage foranstaltninger, der er nødvendige for at hindre nye beskadigelser. Såfremt et påbud ikke efterkommes rettidigt, kan miljøministeren umiddelbart lade arbejdet udføre på den forpligtedes regning.

Stk. 3. Finder miljøministeren, at en genopretning efter stk. 2 ikke kan udføres forsvarligt af ejer eller bruger, kan ministeren foretage genopretning for ejerens eller brugerens regning.

Stk. 4. Reglerne i stk. 2 og 3 kan ikke anvendes, hvis ejer og bruger godtgør, at beskadigel-

sen ikke skyldes fejl eller forsømmelse hos dem.

§ 76. Myndighederne efter loven eller personer, der af disse myndigheder er bemyndiget hertil, har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udøve de beføjelser, der er tillagt dem i medfør af denne lov, herunder for at foretage undersøgelser af betydning for lovens formål. Tilsvarende gælder lokaliteter, der helt eller delvis benyttes erhvervsmæssigt. Legitimation skal forevises efter anmodning.

Stk. 2. Politiet yder nødvendig bistand til at udnytte adgangsretten efter stk. 1.

Stk. 3. Ved eftersyn af erhvervsvirksomheder skal indehaveren og beskæftigede personer efter anmodning yde myndighederne fornøden vejledning og hjælp.

§ 77. De opgaver og beføjelser, som loven henlægger til amtsrådet, udøves for Københavns og Frederiksberg kommuners vedkommende af kommunalbestyrelserne.

Kapitel 12

Klage og søgsmål

Klage

§ 78. Amtsrådets og kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven eller de regler, der udstedes efter loven, kan påklages efter bestemmelserne i dette kapitel. Afgørelser efter § 21, stk. 3, § 27, stk. 1, og § 73, stk. 6, kan dog ikke påklages. For klager over afgørelser om fredning gælder reglerne i §§ 42-47.

Stk. 2. Miljøministerens afgørelser efter loven, jf. dog § 60, stk. 2, eller regler, der udstedes efter loven, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 79. Det Naturklagenævn, der er oprettet i henhold til særlig lov herom, afgør klager, der er indgivet af miljøministeren eller indeholder spørgsmål, som efter nævnets vurdering har meget væsentlig interesse i forhold til lovens formål, jf. dog § 42, stk. 1, og § 60, stk. 2. Miljøministeren afgør andre klager.

§ 80. Klageberettiget er:

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) offentlige myndigheder,
- 3) Danmarks Naturfredningsforening og